

Aan	Strategisch Beraad
Agendapunt	6
Onderwerp	Voortgang Tactisch Beraad januari t/m mei 2022
Datum & auteur	12 juni 2022, John Borst (secretaris)
Status	Ter bespreking
Classificatie	Openbaar

1. Inleiding

Dit memo geeft op hoofdlijnen weer welke zaken het Tactisch Beraad (TB) de afgelopen maanden, januari tot en met mei 2022, heeft behandeld, welke besluiten er zijn genomen en welke ontwikkelingen er zijn geweest ten aanzien van de doelen en activiteiten die in het jaarplan 2022 van het Tactisch Beraad zijn opgenomen, te weten:

- Bijdrage leveren aan de digitale economie
- Betrouwbaar en robuust
- Wendbaar en vernieuwend
- Gebruiker centraal
- Voorbereiding op wettelijke fase
- Onderdeel breder toegangs- en machtigingslandschap

2. Bijdrage leveren aan de digitale economie

2.1 Aansluiten dienstverleners

Uit de maandelijkse rapportages aan het TB over de groei van het stelsel is gebleken dat het aantal aangesloten dienstverleners afgelopen maanden verder doorgroeid is naar ruim 555. De groei zit vooral in de aansluiting van de laatste (kleine) gemeenten, uitvoeringsorganisaties en decentrale overheden en private partijen zoals verzekeraars. Het aantal diensten is doorgroeid naar 2659 per eind mei. Het aantal middelen is fors doorgroeid naar ruim 850.000. Bijna 80% is niveau 3, substantieel, of op niveau 4, hoog, uitgegeven. De groei wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat de Belastingdienst sinds februari de BTW-aangifte met eHerkenning verplicht stelt. Een uitspraak van de Belastingrechter over de wettelijke grondslag om eHerkenning voor aangifte verplicht te leek even voor een kink in de kabel te zorgen, maar inmiddels is door de Belastingdienst geconcludeerd dat de inzet van eHerkenning gewoon doorgang kan vinden.

Daarnaast is de afrondende fase bereikt van de ontsluiting van het PROBAS-register voor buitenlandse ambassades en consulaten. Deze kunnen binnenkort eHerkenning aanvragen voor hun digitale zaken met de Belastingdienst. Het TB heeft in januari hiervoor een

change op het Afsprakenstelsel goedgekeurd die het PROBAS-register erkend als gezaghebbende bron. De verdere aansluiting van de KVK blijft periodiek onderwerp van gesprek tussen BZK, de leveranciers en de KVK zelf. Er zijn aanpassingen nodig om de dienst muteren in het Handelsregister aan te sluiten. Hiervoor werkt de KVK samen met leveranciers, de Beheerorganisatie van Logius, BZK en de leveranciers (functionele) oplossingen uit.

3. Betrouwbaar en robuust

3.1 2-factor-authenticatie

De projectleider van Logius heeft in verschillende bijeenkomsten teruggekoppeld over de voortgang van het onderzoek naar uitfaseren EH2. Na diverse beraadslagingen is de conclusie getrokken dat niet zozeer het betrouwbaarheidsniveau EH2 uitgezet moet gaan worden maar dat het een onderzoek moet zijn naar de invoering van 2-factor-authenticatie als minimale standaard. Het uitfaseren van EH2 kan daartoe de oplossing zijn, maar hoeft dat niet. Er zijn veel zorgen gedeeld over de mogelijke impact op vooral kleinere gemeenten en hun klanten. In maart heeft het TB ingestemd met een onderzoek naar scenario's om de impact zoveel mogelijk te beperken. Er zijn wel in grote lijnen verschillende mogelijke oplossingen geïnventariseerd. Het verder onderzoek naar o.a. de haalbaarheid heeft nog niet kunnen plaatsvinden wegens vertrek van de projectleider. Inmiddels is er zicht op vervanging. Het Tactisch Beraad heeft daarom nog geen besluit kunnen nemen over het uit te voeren scenario en het tijdspad daarvan. Na de zomer wordt hierover een besluit verwacht.

3.2 Beschikbaarheid

De werkgroep Beschikbaarheid is in maart door het TB gedéchargeerd. De werkgroep heeft naar aanleiding van het advies over beschikbaarheid een aantal wijzigingen opgesteld en laten implementeren die o.a. helderheid geven over definities en de minimaal gegarandeerde beschikbaarheid heeft verhoogd naar 99,5%. Daarnaast heeft het een separaat traject geïnitieerd voor het verbeteren van foutmeldingsteksten en beschikbaarheidsinformatie (storingen en onderhoud) via de website van eHerkenning. Hier zijn in maart enkele changes voor geaccordeerd. Eind juni wordt een eerste versie van de webpagina met beschikbaarheidsinformatie verwacht. Verder doorontwikkeling hiervan wordt voorzien in en na de zomer.

3.3 Betrouwbaarheid

In januari is ingestemd met het positieve advies van de Expertgroep Normenkader over de controle van ID-bewijzen in gestolen/vermist registers op niveau 2 en 2+. Het Tactisch Beraad behandelt in juni de uitgewerkte change op het Afsprakenstelsel. Dit zal een bijdrage leveren aan het voorkomen van fouten en misbruik.

De uitkomsten uit de jaarlijkse Stelselrisico-analyse zijn in mei behandeld. Dit heeft diverse vragen opgeleverd over voorgestelde maatregelen en het proces eromheen. De Beheerorganisatie is gevraagd dit op te pakken en opnieuw aan het TB voor te leggen. Door wisseling van de Security Officer heeft dit echter vertraging opgelopen.

4. Wendbaar en vernieuwend

4.1 Ketenmachtigen

De doorontwikkeling van ketenmachtigen staat hoog op de agenda van het jaarplan 2022. Begin van het tweede kwartaal zijn wijzigingen gerealiseerd voor de discovery van ketenmachtigen. Dit maakt het mogelijk dat ketenmachtigen die bij andere leveranciers geregistreerd staan eenvoudiger bevroegd kunnen worden. Intermediairs en verschillende dienstverleners, waaronder de RVO, hebben echter nog verschillende wensen geuit rond ketenmachtigen. Deze zijn diverse malen in het TB besproken. In juni wordt een voorstel van de leveranciers verwacht welke functionaliteiten voor ketenmachtigen dit jaar naar realisatie kunnen gaan, en welke later.

5. Gebruiker centraal

5.1 Communicatie eHerkenning

Het TB heeft in februari ingestemd met het jaarplan Communicatie eHerkenning. Dit geeft richting aan de communicatie-activiteiten voor komend jaar. Belangrijke punten hieruit zijn de verdere doorontwikkeling van de website, onderzoeken naar de naamgeving van betrouwbaarheidsniveaus en gebruiksvriendelijkheid van de website, communicatie rond 2-factor-authenticatie en de ontwikkeling van de webpagina voor beschikbaarheidsinformatie.

De resultaten van het onderzoek naar de naamgeving van de betrouwbaarheidsniveaus zijn in maart voorgelegd. Het TB heeft ingestemd met de conclusies en adviezen. De belangrijkste hiervan is dat er geen noodzaak wordt gezien om de naamgeving te wijzigen. Wel zijn om concrete voorstellen gevraagd om de communicatie over betrouwbaarheidsniveaus en hoe het juiste niveau gekozen kan worden, te verbeteren. Deze worden in juni verwacht, tezamen met de adviezen over de uitkomsten van het gebruikersonderzoek naar de nieuwe website. Hier is in november om gevraagd. Het rapport hierover is in mei door het onderzoeksbureau opgeleverd. Besproken zal worden of en hoe het leveranciersoverzicht en eventueel andere onderdelen van de nieuwe website nog verbeterd kunnen worden, zodat nog meer ingespeeld wordt op de behoeften van gebruikers.

5.2 Onboardingsprocessen versnellen

Verschillende leveranciers zijn goedkeuringstrajecten gestart om identificatie op afstand (IoA) mogelijk te maken voor de uitgifte van hun inlogmiddelen. Tot nu toe had één leveranciers deze techniek toegepast. Om ook identificatie op afstand mogelijk te maken op niveau 4, hoog, heeft het TB in januari ingestemd met een change hiervoor. Bredere toepassingen van IoA zal de onboardingsprocessen voor het verkrijgen van een eHerkenningmiddel versnellen. Daarnaast zorgt dit ervoor dat een aanvraagproces geheel digitaal kan gaan plaatsvinden.

6. Voorbereiding op wettelijke fase

6.1 Overgang naar wettelijke fase

Het TB heeft op diverse momenten kennis genomen van de voortgang op de WDO en de discussies rond de toepassing van open source. Er is kennisgenomen van de gesprekken tussen de leveranciers en BZK over de beoogde transitie en overdracht van beheertaken.

Doordat de ingangsdatum van de Wet digitale overheid wederom lijkt te worden uitgesteld, nu naar 1 januari 2023 is er op dit vlak echter weinig concrete voortgang geboekt. Naar verwachting zal de transitie in de 2^e helft van dit jaar een versnelling krijgen. De Beheerorganisatie heeft gemeld een projectleider hiervoor aan te stellen.

7. Onderdeel breder toegangs- en machtigingslandschap

7.1 Samenhang en samenwerking programma's

Maandelijks is het TB bijgepraat over de gesprekken die de leveranciers voeren over het toekomstige eID-stelsel waarin het burger- en bedrijvendomein geïntegreerd worden. Met de Domeinarchitectuur Toegang wil BZK hier vorm aan geven. Een schets van de impact hiervan op het ETD-stelsel is in april in het Tactisch Beraad behandeld. Wanneer de domeinarchitectuur vastgesteld is en er wijzigingen gevraagd worden van het Afsprakenstelsel, zullen deze aan de governance worden voorgelegd. Daarnaast is het TB periodiek op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rond het koppelen van DigiD aan eHerkenning. Dit moet de mogelijkheid gaan verschaffen dat het BSN, bijvoorbeeld voor eIDAS-uit, onherkenbaar versleuteld via de leveranciers verstrekt gaat worden. Ook voor het ontsluiten van enkele diensten van de KVK kan dit een oplossing bieden.